

Nový sociálny balíček na Slovensku

Balík pomoci vo výške 500 miliónov eur má pomôcť deťom, rodinám, študentom, seniorom a ťažko postihnutým. Financovanie tohto balíčka bude priamo z vreciek každého z ministerstiev, ktoré majú obmedziť svoje výdavky na tovary, služby a personál o 10%. V číslach to teda bude znamenať, že ak každé jedno ministerstvo zníži svoj rozpočet, ktorý je spolu v súčasnosti vo výške približne 15 miliárd eur o 10%, celkovo by toto škrtanie prinieslo okolo 1,5 miliardy. V tejto sume sú započítané aj mzdové náklady, a teda ak by ministerstvá napríklad prepustili 10% zamestnancov prinieslo by to približne 42 000 nových nezamestnaných na úradoch práce a ušetrenie v rámci miezd by bolo pri priemernej hrubej mzde 800 eur okolo pol miliardy eur. Na prvý pohľad môže vyzerať, že takéto 10% obmedzenie dokáže vykryť všetky náklady na nové sociálne a iné balíčky, no netreba však zabúdať na to, že aj v spojení s koronakrízou sa schodok štátu už teraz navýšil na 9,2 miliardy eur. Vláda sa aj napriek tomuto faktoru rozhodla, že všetky použité peniaze pôjdu zo štátneho rozpočtu bez ohľadu na rokovania o pomoci z EÚ. Do budúca sa rozpráva o historicky najväčšom deficite vo výške 12 miliárd eur, a tak je otázne, či je toto rozhodnutie správne. Od januára sa má vyplácať tehotenská dávka od 4. mesiaca pre študentky alebo pracujúce matky vo výške 200 eur, až kým prejdú na materskú. V prípade študentiek nad 18 rokov sa bude dáv-

ka vyplácať ako štipendium. Zavedie sa bezplatná preprava v autobusoch a mestskej hromadnej doprave v rámci svojho mesta, vo vlakoch pre deti, študentov, dôchodcov a ľudí na vozíku. Tieto dve opatrenie budú stáť dokopy približne 160 miliónov eur. Ďalšou formou pomoci má byť zrušenie doplatkov za lieky pre deti do 6 rokov, ťažko zdravotne postihnutých a dôchodcov. V minulom roku sa nakúpili celkovo lieky za 1,5 miliardy eur. Z tejto celkovej sumy bolo 148,5 mil. eur práve na doplatkoch za lieky, takže minimálne o takú sumu sa opäť navýšia výdavky štátu. Rovnako tak to môže spôsobiť zbytočné plytvanie liekmi, ktoré budú dôchodcovia pravdepodobne opäť vo veľkom nakupovať. V roku 2019 príspevok na dôchodok dostalo približne 1 270 000 ľudí pričom sa na ňom vyplatilo 152 miliónov eur. Sumu od 200 do 225 eur poberá na Slovensku približne iba 7000 ľudí pričom práve tejto skupine dôchodcov vláda prideliла najväčší príspevok vo výške 300 eur. Z celkového počtu dôchodcov je 150 tisíc v dôchodkovej skupine s 300 eurami a týmto ľudom bude poskytnutých 260 eur. Senior so 400-eurovým dôchodkom dostane 233,34 eura a senior s 500-eurovým dôchodkom dostane 197,34 eura, pričom tento dôchodca by v minulosti dostal vianočný príspevok vo výške 71,86 eura. V tomto roku trinásty dôchodok dostane o 164 000 ľudí viac s tým, že sa naň teda aj s trinástym dôchodkom bude musieť vynaložiť

V tomto čísle:

Čínska ekonomika vzrástla v druhom kvartáli o 3,2 %

Spotreba elektriny počas pandémie klesla

Čo sa deje s populáciou EÚ?

Emisné povolenky výrazne zdraželi

EIB chystá pomoc vo výške 25 mld. eur

Európsky priemysel s 20 %-ným prepadom za máj

Inflácia v SR v júni opäť mierne spomalila

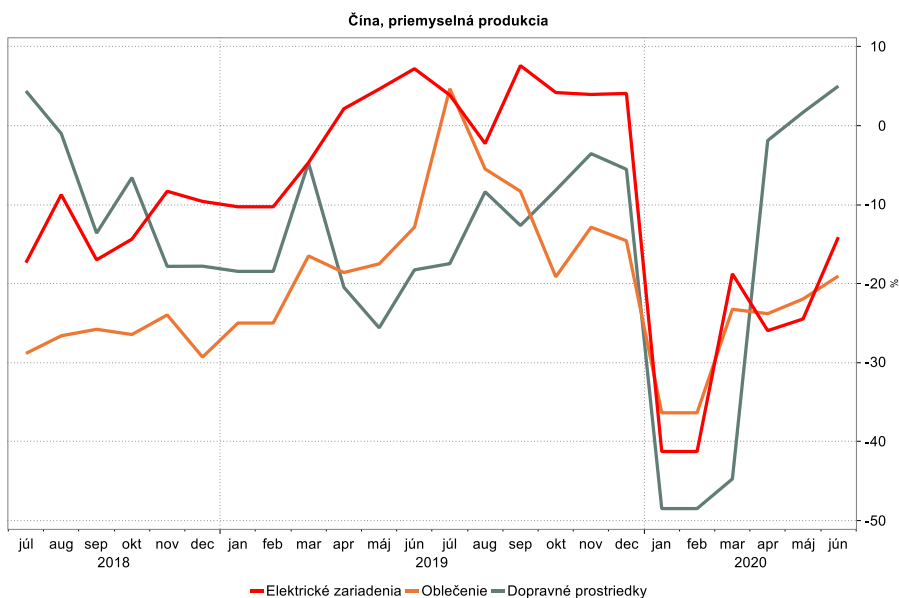
o 156 miliónov eur viac. Zdvojnásobniť sa má aj daňový bonus pre deti až do 15 rokov, a tak pracujúci rodič dostane o 273 eur viac ako v roku 2019. Zmena daňového bonusu nahradí obedy zadarmo, no naďalej však ostanú za 1 cent pre deti, ktorých obaja rodičia sú nezamestnaní a sociálne znevýhodnené rodiny. Všetky tieto opatrenia by mali platiť od 1.1.2021 s výnimkou trinásteho dôchodku, ktorý bude vyplatený v decembri. Na záver je otázkou, či tieto sociálne stimuly nejakým spôsobom pomôžu našej ekonomike a naštartujú spotrebu, nakoľko je každý jeden zo spomínaných bodov ďalším nákladom v rámci štátneho rozpočtu, a tak to len ďalej bude prehĺbovať schodok. Možno sa štát do budúca rozhodne niečo financovať s pomocou EÚ, no v súčasnosti po zvážení okolností vyzerá tento stimul ako nedostatočne finančne krytý. (pd)

Miernejší prepád v Číne ako sa predpokladal

Čínska ekonomika má za sebou kvartál kde sa jej HDP zvýšilo medziročne o 3,2%. To je medzi kvartálny rast o viac ako 11%, pričom analytici odhadli rast na úrovni 9,6%. Za celý prvý pol rok sa Čínska ekonomika prepadla o 1,6%. Ak sa na Čínsku ekonomiku pozrieme cez sektory tak primárny sektor sa v Číne v prvom polroku medziročne zvýšil o 3,8%, sekundárny klesol o 1,3%, a terciárny klesol o 3,6%. Čína sa už z najhoršieho pravdepodobne dostala keďže jej priemyselná produkcia medziročne rástla v druhom kvartáli vo všetkých sektoroch priemyslu. Predaj áut v máji a v júni má medziročný rast dvojciferný (14% - máj; 11% - jún). Počas júna sa tiež export a import medziročne rapídne zvýšil (export – 4,3%;

import – 6,2%). To, že sa Čínska ekonomika odrazila od dna dokazujú aj čísla z Eurostatu, ktorý vydal štatistiku, kde Čína ako jediná z krajín mimo EU medziročne zvýšila svoj export do krajín Európskej

únie za obdobie Január-Máj a to o 1,7%. Čína ťaží najmä zo stabilizácie šírenia nákazy, a teda nie je nútená zavádzať opatrenia, ktoré by spomaľovali jej rast. (mm)

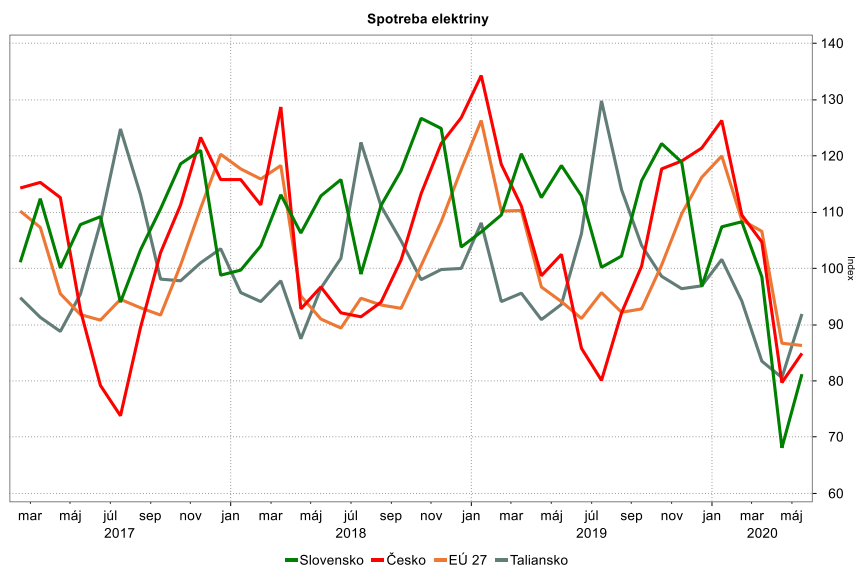
MACROBOND

Spotreba elektriny počas pandémie

Pokles spotreby elektriny v SR ale aj vo všetkých ostatných krajinách EÚ, je jedným z mnohých dopadov šíriaceho sa ochorenia COVID-19. V dôsledku pandémie koronavírusu, prijatých opatrení a dočasného uzavretia mnohých prevádzok, firiem, barov či škôl došlo k významnému zníženiu spotreby

elektriny. Mnoho spoločností znížilo úroveň výroby z dôvodu nedostatku dopytu alebo z dôvodu prerušenia dodávateľského reťazca. Rast individuálnej spotreby elektriny v domácnostiach, hoci o niekoľko desiatok percent, tento pokles nedokázal vykompenzovať. Celková spotreba elektrickej energie v EÚ v

apríli 2020 bola o 11,2% nižšia ako najnižšia aprílová hodnota zaznamenaná medzi rokmi 2016 a 2019. Za apríl tohto roku sa v celej EÚ spotrebovalo približne 155 000 GWh pričom minulý rok bola spotreba v rovnakom období vo výške 177 000 GWh. V tých krajinách, ktoré zaviedli reštriktívnejšie opatrenia je pokles spotreby výraznejší. Je to napríklad vo Francúzsku o 15,0%, Španielsku 14,8% alebo Luxembursku o -13,7%. Spotreba elektriny na Slovensku sa v medziročnom porovnaní s aprílom minulého roka znížila z 2 212 GWh na 1898 GWh. Teda o 8,6%. Zaujímavosťou je napríklad to, že v Estónsku, Bulharsku a na Malte nebola hodnota z apríla tohto roku najnižšia v porovnaní s aprílmi v rozmedzí rokov 2016-2020. (pd)

MACROBOND

Čo sa deje s populáciou EÚ?

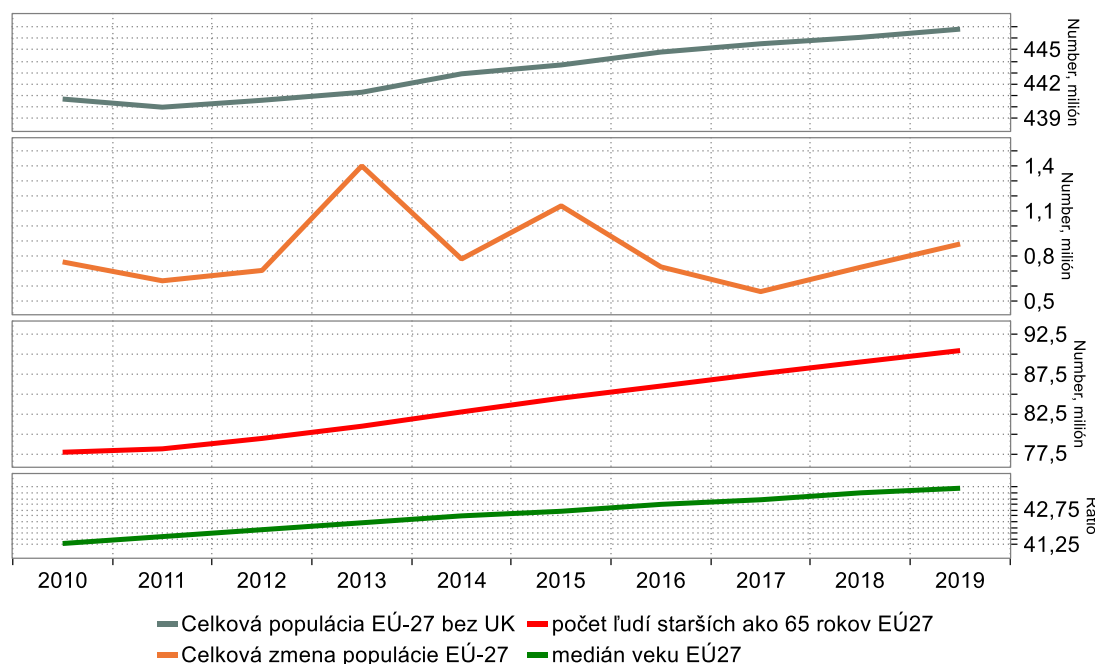
Súčasná demografická situácia v EÚ-27 sa vyznačuje pokračujúcim rastom populácie. Počet obyvateľov Európy rastie kombináciou prirodzeného rastu (každoročne sa rodí viac ľudí ako zomiera) a čistej migrácie (v EÚ sa usídlí viac ľudí, ako ju opustí). Prirodzená zmena populácie EÚ je od roku 2012 negatívna, pričom v EÚ sa zaznamenalo viac úmrtí ako narodených (4,7 milióna úmrtí a 4,2 milióna narodených v roku 2019). Počet obyvateľov Európy zároveň starne so zvyšujúcou sa dĺžkou života a rodí sa menej detí. Kým počet obyvateľov EÚ-27 ako celku sa v priebehu roka 2019 zvýšil o 0,9 milióna ľudí v dôsledku čistej migrácie, počet obyvateľov deviatich členských štátov EÚ klesol: Grécko, Taliansko, Maďarsko a Poľsko zaznamenali pokles počtu obyvateľov výlučne v dôsledku prirodzeného úbytku, zatiaľ čo čistá migrácia bola pozitívna. V Bulharsku, Chorvátsku, Lotyšsku, Litve a Rumunsku bol pokles počtu obyvateľov spôsobený najmä prirodzeným

úbytkom, ktorý bol doplnený negatívnou čistou migráciou. Európska únia však súčasne zaznamená následkom odchodu Spojeného kráľovstva celkový pokles obyvateľstva. Prvého januára 2019 bol predpoklad populácie pre 28 krajín Európskej únie vyčíslený na hodnotu 513,5 milióna. Po novom bez VB sa má pohybovať vo výške približne 447,7 milióna. Hustota zaľudnenia EÚ sa po Brexite zmení zo 117 osôb na km² na 106. V roku 2019 bola najvyššia miera prirodzeného prírastku obyvateľstva zaznamenaná v Írsku (5,8 na 1 000 osôb), potom na Cypre (4,1) a Luxembursku (3,1). Celkom 16 členských štátov EÚ malo prirodzený úbytok obyvateľstva, pričom úmrtnosť prevládala najviac v Bulharsku (-6,7 na 1 000 osôb) a Lotyšsku (-4,7). V relatívnom vyjadrení mali najvyššiu mieru čistej migrácie v roku 2019 Malta (40,4 na 1 000 osôb), Luxembursko (16,6) a Cyprus (9,6) zatiaľ čo Lotyšsko (-1,8 na 1 000 osôb). V krajinách EÚ teda klesá podiel ľudí v

produktívnom veku a zároveň rastie relatívny počet osôb v dôchodku. Podiel starších osôb na celkovej populácii sa v nadchádzajúcich desaťročiach ešte zvýši. To následne povedie k zvýšenému zaťaženiu osôb v produktívnom veku, ktoré budú musieť zabezpečiť financovanie sociálnych výdavkov potrebných na podporu starnúceho obyvateľstva. Situáciu by do budúcnosti mohli zmeniť opatrenia, ktoré by Európanov viac podporovali k plodeniu potomkov. Pokiaľ majú členské štáty záujem o to aby sa rodilo viac detí, budú sa musieť posnažiť vybudovať viac zariadení pre deti a rovnako umožniť mladým párom jednoduchší prístup k bývaniu. Procesy s migráciou môžu tiež ovplyvniť zvýšenie počtu obyvateľov v Európe, avšak aj daní migranti budú časom starnúť a niekto bude na ich dôchodky v budúcnosti musieť tiež prispieť, čiže bude za potrebné zmeniť aj dôchodkový systém. Rovnako je dlhodobou otázkou aj aký počet migrantov by mala

priať EÚ a tak by takéto riešenie sprevádzali veľmi zdĺhavé rokovania pričom by stále išlo len o dočasné riešenie problému. (pd)

Európska únia demografia

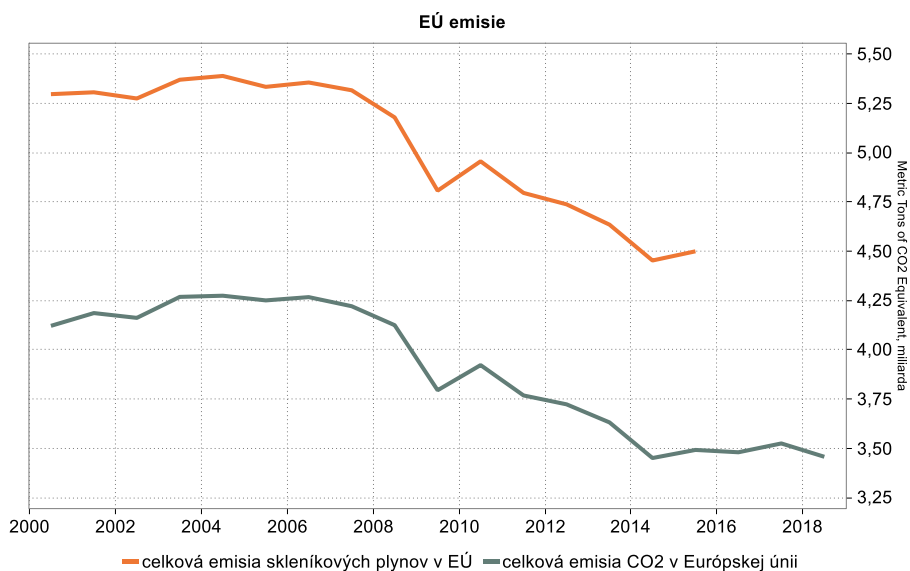
MACROBOND

Obchodovanie s emisiami

Medzinárodné trhy s uhlíkom sú atraktívnym a čoraz obľúbenejším nástrojom na reguláciu emisií uhlíka. Stanovujú cenu za emisie uhlíka a znižujú atraktivnosť znečistenia pre regulované firmy. Spoločný strop emisií bol stanovený pre asi 11 000 spoločností, ktoré sú zodpovedné za 45% európskych emisií skleníkových plynov. Tieto spoločnosti patria do priemyselných odvetví ako sú energetické spoločnosti, ropné rafinérie či prevádzkovatelia lietadiel. Strop dostupných emisií kvót sa má postupne znižovať, aby sa dosiahli európske ciele (zníženie emisií o 21% do roku 2020 v porovnaní s rokom 2005). Veterná a solárna energia emitujú minimálne emisie. Výstavba elektrárne s kapacitou 1 MW poháňanou cyklom kombinovaným s plynom by viedla k 400 tonám ekvivalentných emisií skleníkových plynov. Používanie uhlia alebo ropy by malo za následok o niečo viac ako dvojnásobné množstvo.

Ceny povoleniek na začiatku pandémie prudko klesli v dôsledku zníženia ekonomickej aktivity a tiež ceny ropy. Na konci marca sa prepadli až na hodnotu 17 eur za tonu. Situácia sa výrazne zmenila v júli kedy sa ceny povoleniek v EÚ vyšplhali na 14-ročné maximum. Cena za tonu oxidu uhličitého sa v súčasnosti pohybuje na hranici 30 eur. Zvyšujúce sa ceny emisií budú mať pravdepodobne za následok zvýšenie cien elektriny a tepla. Vyššie ceny

emisií majú priamo ovplyvniť investície do zelenších technológií. Európska komisia v budúcnosti taktiež plánuje rozšírenie systému emisií povoleniek aj na oblasť leteckej a námornej dopravy. Odhaduje sa, že takýto krok by priniesol do rozpočtu EÚ zhruba 10 mld. eur ročne. Pre konečného spotrebiteľa to bude znamenať napríklad zvýšenie cien leteniek či zvýšenú cenu tovarov importovaných námornou dopravou. (pd)

MACROBOND

Pomoc zo strany Európskej investičnej banky

Správna rada EIB sa v máji tohto roku dohodla o štruktúre nového paneurópskeho záručného fondu na riešenie hospodárskych dôsledkov pandémie COVID-19. Paneurópsky záručný fond, ktorý je v súčasnosti upísaný na sumu 25 mld. eur. Pričom dodatočne zmobilizované zdroje by mali vytvoriť finančný obnos do výšky 200 mld. eur, ktorý bude mať za úlohu podporiť väčšinu MSP v členských štátoch EÚ. Garančný fond je určený predovšetkým na podporu podnikov, ktoré sú vysoko rizikové, ale dlhodobo životaschopné. Takýto

finančne zdravý podnik by mal byť schopný v danom okamihu naplňať zmysel svojej existencie v podmienkach trhovej ekonomiky. Podnik vykazuje dostatočnú ziskovosť a primerané krytie rizík. Možno u neho predpokladať, že v blízkej dobe nedôjde k platobnej neschopnosti či predĺženiu. Európska rada tento fond schválila už v apríli ako súčasť celkového balíka odpovedí EÚ na pandémiu COVID-19. Členské štáty boli vyzvané aby sa zúčastnili na záručnom fonde vo výške ich podielu na základnom imaní EIB. Podiel SR predstavuje poskyt-

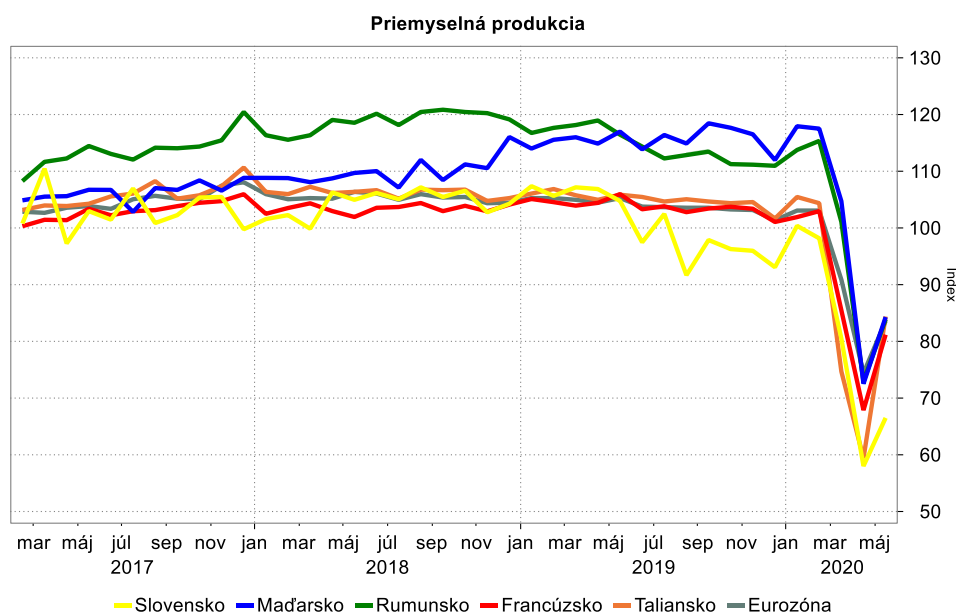
nutie záruky v maximálnej výške 75,5 mil. eur. Aby SR mohla participovať na finančnej pomoci zo strany EIB, musíme sa na tomto fonde bezpodmienečne zúčastniť. V prípade potreby (výzvy) budú záruky splatené zo štátnych finančných aktív. Vláda už takéto poskytnutie záruky EIB schválila. V rámci riešenia problémov spojených s pandemiou, EÚ tiež pracuje na sprístupnení ďalších 5 mld. eur na podporu krajín mimo EÚ najmä v podobe podpory zdravotníckej infraštruktúry, financovaniu vakcín a ďalšiemu výskumu. (pd)

Súčasný vývoj priemyslu v EÚ

Priemysel Európskej únie bol v mnohých smeroch výrazne zasiahnutý vplyvom pandémie. V medziročnom porovnaní priemyselná produkcia v roku 2020 v eurozóne klesla o 20,9 percenta a v EÚ o 20,5 percenta. V apríli klesla produkcia celej Eurozóny aj Európskej únie o 18,2%. Postupným uvoľňovaním reštrikčných opatrení sa však začína toto odvetvie prebúdzat'. V eurozóne sa v máji 2020 v porovnaní s májom 2019 výroba dlhodobého majetku znížila o 28,4%, spotrebný tovar o 24,0%, medziprodukt o 19,7%, spotrebný tovar krátkodobej spotreby o 14,4% a energetika o 10,3%. Medziročný pokles priemyselnej produkcie bol zaznamenaný v každej jednej krajine Európskej únie. Najväčším poklesom priemyselnej produkcie oproti roku 2019 sa zaznamenal práve na Slovensku a to menej až o 33,5%.

Táto hodnota je na Slovensku výsledkom výrazného oslabenia automobilového priemyslu počas pandémie. Pozitívnu správou je, že medzimesačný prírastok v mesiaci máj bol na Slovensku naopak tretí najvyšší spomedzi všetkých krajín EÚ s hodnotou prírastku 19,6%. Tento pozitívnejší trend bol spôsobený práve opätovným naštartova-

ním fungovania automobiliek. Tieto výkyvy odzrkadľujú vysokú závislosť ekonomiky od zahraničných trhov. Ďalšími krajinami, ktorých priemyselné odvetvie je výraznejšie oslabené sú Maďarsko a Rumunsko, kde zaznamenali pokles okolo 28%. (pd)

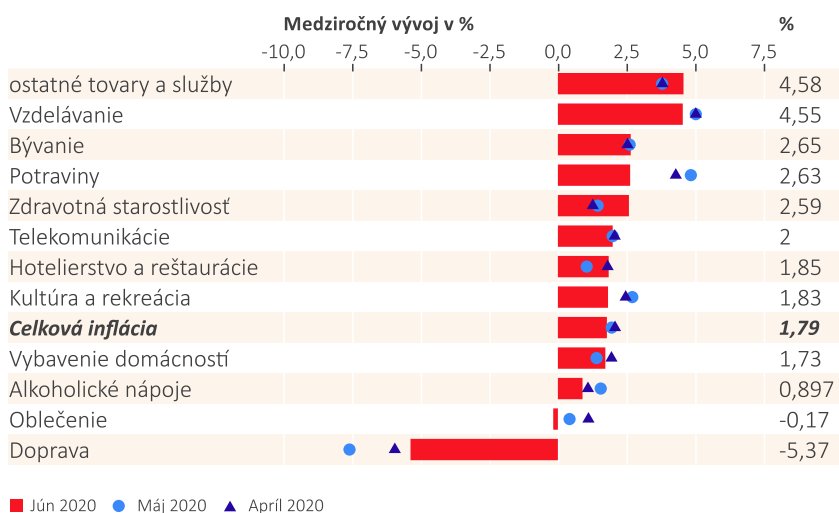
MACROBOND

Inflácia v SR na úrovni 1,79 %

Celková rast cenovej hladiny na Slovensku opäť len mierne spomalil. Zatiaľ čo niektorým krajinám EÚ reálne hrozí deflácia, na Slovensku sa inflačný vývoj dostal mierne pod požadované hodnoty (2%). Najvýznamnejšie zmeny v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom zaznamenali ceny potravín, ktoré v júny rástli pomalšie a to len o 2,63 %, čo je po takmer 5 %-ných rastoch v minulých mesiacoch pozitívom. Aj po miernom spomalení inflačného rastu sú dlžníci s hypotékami stále vo výhode nakoľko priemerné nominálne sadzby úverov na nehnuteľnosti sú aktuálne len mierne nad 1 %, čo znamená, že z budúcich

splátok banke viac ukrojí vstupujú ďalšie poplatky za správu (znehodnotí) inflácia ako získajú na a pod. čo tento efekt znižuje. (jv) úroku. Do skutočnej však navyš

SR: Medziročný vývoj spotrebiteľských cien

MACROBOND

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD

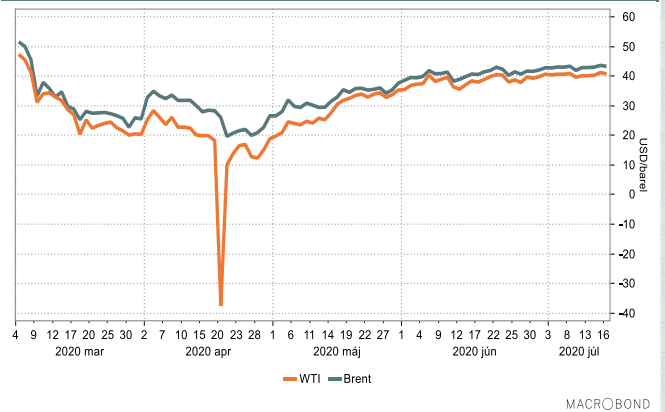
EUR/CZK

ZLATO

ROPA

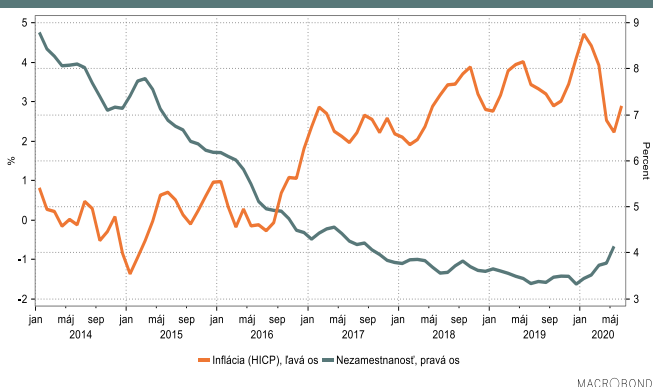
SLOVENSKO

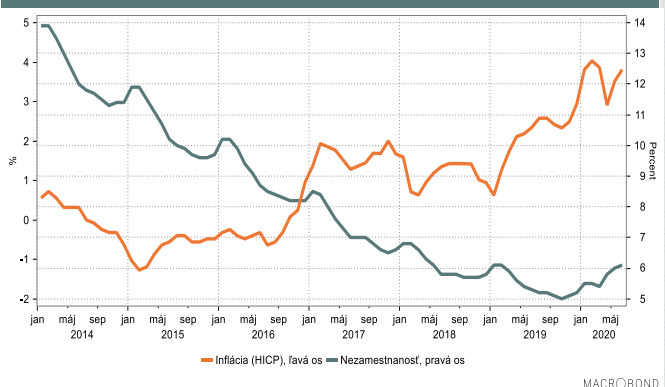
ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

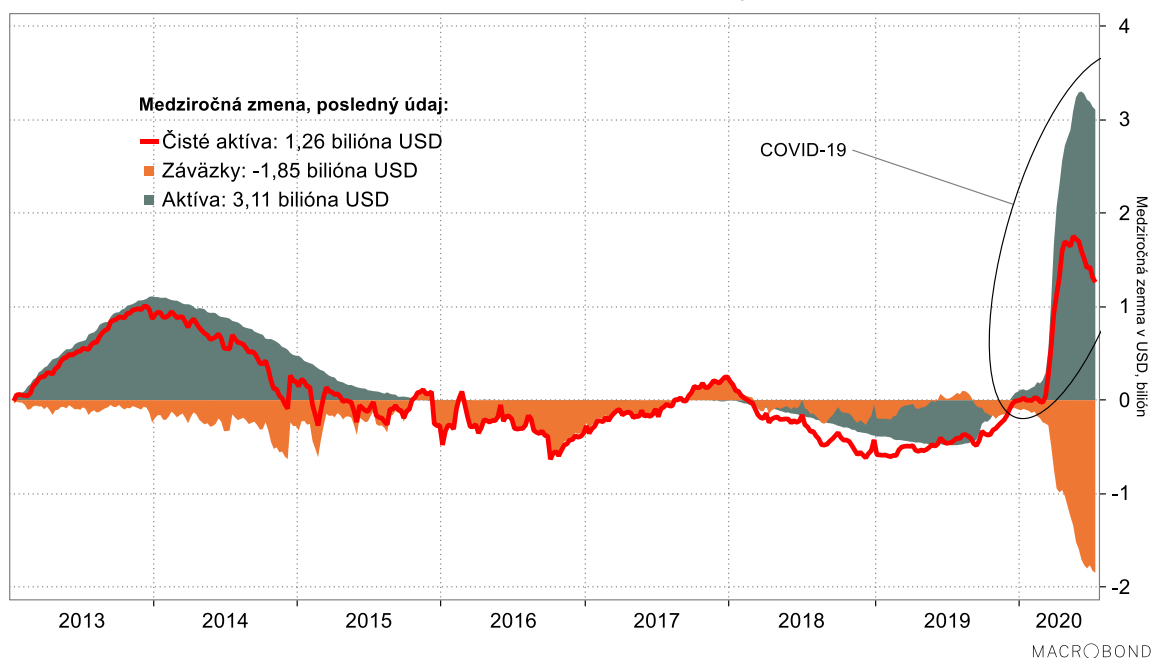

POL'SKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

US FED: medziročná zmena súvahy

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT, a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Senior analytici:

Jozef Prozbík

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján

Uhrin Ján

Petra Ďurišková

Marko Majerčák

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT